

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/18/2023
Identifikačné číslo spisu: 7121011390
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:7121011390.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaniča, na neverejnom zasadnutí konanom 26. apríla 2023 v Bratislave v trestnej veci obvineného V. L. pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona o dovolaní obvineného V. L. proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/8/2022, zo 6. septembra 2022 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného V. L. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 6T/38/2021, z 10. decembra 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/8/2022, zo 6. septembra 2022 bol obvinený V. L. uznaný za vinného zo spáchania prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

v N. od presne nezistenej doby až do 23:20 hod. dňa 10.04.2021 na ul. Č. XX, neoprávnene a pre vlastnú potrebu prechovával 1 ks papierovú skladačku o rozmeroch 2x4 cm s obsahom béžovej kryštalickej látky o celkovej hmotnosti 380 mg, s priemerným 74% obsahom účinnej látky metamfetamínu, schopnej ovplyvniť psychiku užívateľa, ktoré zodpovedá 3 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom látka metamfetamín je v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných a psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradená do II. skupiny psychotropných látok.

Za to bol menovanému uložený podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 36 písm. l/ Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona ho súd na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd u obžalovaného zrušil výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Košice I, sp. zn. 5T/33/2021 z 27.10.2021, právoplatný 27.10.2021, ktorým mu bol uložený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona trest vo výmere 8 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia ako aj všetky rozhodnutia obsahovo na tento výrok nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil menovanému trest prepadnutia veci, a to skrutkovača zn. YATO, červeno-čiernej farby o dĺžke 27,5 cm.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený dovolanie s poukazom na dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. h), písm. i) Trestného poriadku.

Obvinený podané dovolanie odôvodnil v podstate nasledovne:

„Krajský súd pri ukladaní trestu vychádzal z toho, že u mňa existovala jedna poľahčujúca okolnosť podľa ust. § 36 ods. 1 písm. l) Trestného zákona a dve priťažujúce okolnosti podľa ust. § 37 ods. 1 písm. h) a m) Trestného zákona. V tejto súvislosti mám za to, že pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností bol odvolacím súdom vyhodnotený nesprávne, keďže ich pomer mal byť rovnaký (2:2), tzn. nemal prevažovať pomer ani poľahčujúcich ani priťažujúcich okolností, v dôsledku čoho nemalo dôjsť k aplikácii ust. § 38 ods. 4 Trestného zákona v podobe zvýšenia dolnej hranice zákonom stanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu. Uvedené vyplýva z toho, že podľa môjho názoru odvolací súd u mňa opomenul aplikáciu poľahčujúcej okolnosti podľa ust. § 36 ods. 1 písm. n) Trestného zákona, podľa ktorého: „Poľahčujúcou okolnosťou je to, že páchateľ napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom“, keďže som aktívne napomáhal orgánom činným v trestnom konaní pri objasňovaní trestnej činnosti, a to nie len vyhlásením o vine na hlavnom pojednávaní, resp. priznaním sa k spáchaniu trestného činu už v prípravnom konaní, v dôsledku čoho nebolo potrebné vykonávať dokazovanie na hlavnom pojednávaní, a tak preukazovať moju vinu, ale najmä tým, že od svojho zadržania a obmedzenia osobnej slobody 11.04.2022 o 00:55 hod., následne pri mojom výsluchu ako zadržanej osoby 11.04.2022 o 02:00 hod. a následne pri mojom výsluchu ako osoby obvinenej 27.07.2022 o 13:00 hod., som orgánom činným v trestnom konaní podrobne popísal, kedy, ako, od koho a za akých okolností som si drogu zadovážil, dokonca som uviedol, kde presne sa mala droga v byte u dílera nachádzať. Táto moja aktivita v už samotnom prvopočiatku prípravného konania nepochybne presahuje samotné priznanie a úprimné oľutovanie trestného činu ako poľahčujúcej okolnosti podľa ust. § 36 ods. 1 písm. l) Trestného zákona, čo by v spojení so stanoviskom Najvyššieho súdu SR, sp. zn. Tpj 55/2016 (R 44/2017) malo odôvodňovať aj aplikáciu ďalšej poľahčujúcej okolnosti podľa ust. § 36 ods. 1 písm. n) Trestného zákona, keďže týmto postupom som orgánom činným v trestnom konaní už v prípravnom konaní napomohol pri objasňovaní trestnej činnosti. Týmto svojim aktívnym postupom v prípravnom konaní som uviedol údaje, ktoré umožňovali vytvoriť si komplexný obraz o okolnostiach páchania trestnej činnosti a o účasti ďalších osôb na jej páchaní. Nad rámec vyššie uvedeného poukazujem na skutočnosti uvedené v mojom odvolaní z 13.12. 2021, v rámci ktorého som uviedol, že pri zásahu som bol vystavený strachu a panike zo zákroku neoznačených osôb v civilnom ošatení s kuklami, ktoré sa mi ako policajti nijako nelegitimovali. Jedna z týchto osôb mi pritom zatlačila hlavu dole, druhou rukou zapchala ústa a ďalšia osoba mi povedala, aby som bol ticho, čím som bol vystavený obrovskému strachu o svoj život a zdravie. S ohľadom na skutočnosti uvedené v tomto dovolaní mám za to, že mi bol uložený neprimerane vysoký trest a navrhujem, aby dovolací súd rozhodol v zmysle môjho dovolacieho návrhu“.

Obvinený navrhol „aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach ako aj rozsudok Okresného súdu Košice I, sp. zn. 6T/38/2021, z 10. decembra 2021 a ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušené rozhodnutia a vec vrátil Okresnému súdu Košice I, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol“.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor, ktorý v podstate uviedol: „Podané dovolanie síce obsahuje formálne vymedzenie dôvodov dovolania (§ 371 ods. 1 písm. c), h), g), § 374 ods. 3 Trestného poriadku), avšak po obsahovej stránke neobsahuje žiadne relevantné skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, v čom má spočívať naplnenie uvedených dovolacích dôvodov. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku je potrebné

zdôrazniť, že podané dovolanie neobsahuje akúkoľvek námietku porušenia práva na obhajobu a tiež v ňom nie je špecifikované v čom spočíva nezákonnosť vykonaných dôkazov, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené, teda je zrejmé, že dovolanie v tomto smere je absolútne nedôvodné. Predovšetkým uvádzam, že predmetné námietky odsúdeného považujem v celom rozsahu za nedôvodné a sú v priamom rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania.

V tejto súvislosti je však nevyhnuté zdôrazniť, že dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení, keďže nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, by ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonať. Ťažisko dokazovania je totižto v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. S ohľadom na to, je taktiež nutné konštatovať, že u odsúdeného nie je namieste aplikovanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, nakoľko hodnotenie tejto poľahčujúcej okolnosti je závislé predovšetkým od toho, aké iné možnosti okrem pomoci páchatel'a mali orgány činné v trestnom konaní na objasnenie trestného činu, kde v tomto prípade priznanie odsúdeného nebolo jediným dôkazom, ktorý usvedčoval odsúdeného zo spáchania predmetného trestného činu.

Odsúdený V. L. na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný, a preto súd pristúpil k vykonaniu dokazovania, len čo sa týka výšky trestu a uložil mu za prečin nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona súhrnný nepodmienečný trest odňatia v trvaní 12 mesiacov, so zaradením jeho výkonu do ústavu so stredným stupňom strázenia a zároveň zrušil výrok o treste uložený rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 5T/33/2021, zo 17. októbra 2021, právoplatný 27. októbra 2021 (8 mesiacov nepodmienečne). Krajský súd Košice uznesením zo 6. septembra 2022 napadnutý rozsudok zrušil a uložil odsúdenému identický trest ako Okresný súd Košice I s tým, že mu navyše uložil podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona aj trest prepadnutia veci, a to skrutkovača zn. YATO, červeno-čiernej farby o dĺžke 274,5 cm. Odsúdenému V. L. bol uložený najnižší možný trest vo výške 12 mesiacov (po zvýšení spodnej hranice trestnej sadzby o 1/3). Odsúdený v podanom odvolaní namietal výšku uloženého trestu, ktorý považoval za prísny aj na charakter spáchaného prečinu, pričom námietku nepoužitia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona mohol odsúdený uplatňovať na súdoch prvej a prípadnej aj druhej inštancie, čo však neurobil, ale túto námietku vzniesol až v podanom dovolaní. V súlade s vyššie uvedeným nie je daný dovolací dôvod v zmysle ust. § 371 ods. 1 písm. c), h), i), § 374 ods. 3 Trestného poriadku.

S poukazom na uvedené navrhujem dovolaciemu súdu na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť dovolanie odsúdeného, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 371 a § 374 Trestného poriadku".

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie bolo

podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a tiež, že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a dospel k záveru o zrejmom nenaplnení dôvodov dovolania.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zřejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku. V porovnaní s dôvodmi, ktoré zákonodarca kvalifikuje ako opodstatňujúce podanie odvolania a pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do právoplatnosti rozhodnutia (napadnutého dovolaním), ktorá je zásadnou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť je vlastnosťou rozhodnutia, ktorá v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť).

Nezmeniteľnosť rozhodnutia znamená, že v rámci konania, v ktorom bolo vydané, nemožno o veci, ktorá bola jeho predmetom naďalej pokračovať, resp. ju nanovo prejednať. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktno obmedzené, aby sa potenciálne širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala pre konanie pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie.

Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Preto sú pre dovolací súd podstatné vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

Hoci obvinený v dovolaní poukázal aj na dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. h) Trestného poriadku, k týmto dovolacím dôvodom neuviedol žiadne vecné ani relevantné argumenty a celkom zjavne ich v dovolaní označil len „pro forma”. Preto sa bude najvyšší súd zaoberať len tými dovolacími námietkami, ktoré by za istých okolností mohli naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej

inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, §30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

K dovolacej námietke obvineného spočívajúcej v tom, že súdy nižších stupňov mu nepriznali poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, a preto mu bol uložený neprimerane prísny trest najvyšší súd uvádza nasledovné.

Podľa R 18/2015 otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne) existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacím súdom v prípade, ak tento koná na podklade dovolania podaného obvineným podľa § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku. Opak by platil v prípade, ak by súd vo výroku dovolaním napadnutého rozhodnutia síce konštatoval danosť niektorej z týchto okolností, avšak v rozpore s týmto záverom by ju nevzal do úvahy pri ukladaní trestu (pri úprave výmery trestnej sadzby podľa § 38 ods. 2 až 4 Trestného zákona). Len v takom prípade (a za súčasného splnenia podmienky podľa § 371 ods. 5 Trestného poriadku) by označené pochybenie mohlo zakladať naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia - viď R 18/2015). Takáto situácia v posudzovanom prípade nenastala.

Z vyššie citovaného R 18/2015 vyplýva, že dovolací súd nemôže zasahovať do právoplatného rozsudku súdu nižšieho stupňa, pokiaľ ten pri určení druhu trestu a jeho výmery riadne zohľadní ustálený pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a rozhodne v súlade s § 38 ods. 2 Trestného zákona.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku ako ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku totiž nie sú naplnené tým, že obvinenému bol uložený trest v ním subjektívne pocíťovanej neprimeranej výške. Pokiaľ krajský súd správne aplikoval príslušné ustanovenia Trestného zákona upravujúce ukladanie trestu, tak ako je tomu v posudzovanej trestnej veci obvineného L. a trest mu následne vymeral v rámci zákonom upravenej trestnej sadzby nemožno tvrdiť, že by trest bol uložený mimo sadzbu (§ 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku) stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd nezistil vo veci obvineného V. L. naplnenie žiadneho dovolacieho dôvodu, a preto dovolanie menovaného odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.